

DÜSEVNI LISZT

Mészecske verszke novine.

Vu iméni prékmurszke evangelicanszke sinyorije reditel i vödávnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokoptszi sze mcrejo v
:-: Puconce posilati. :-:

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Naprejplacilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucelitel.
Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconcel.

Od isztinszkoga poszta.

Letosz szmo krátko fesenszko vrémen meli. Vu tom krátkom vrémeni pa escse ménye veszeljá. Sto bi sze meo volo obeszeljavati pri taksem sztrádanyi, vu kaksem je zdâ nase lüdsztvo? Vu etom nezgovornom mrázi je po nasi vesznicaj povszédik kmica bíla, szamo sznég sze je lescsio. Razpolózenoszt nase düse je në bíla zdâ pripravna za fasenszko vrémen, tém bole za posztno, stero sze je z-szvojov ómurnosztjov nahitroma pribli'závalo.

Pred nami sztojijo posztni dnévi, z-szvojim ómurnim zdr'zétkom, vcsenyom i opominanyem. Opominajo nász në na telovni poszt. Vém je tó szkazlivi poszt, csi cslovek vu tom vrémeni gvúsne dní ne jê meszá, ali tém obilné živé z-drúgov hránov. Taksi szkazlivi poszt, ka szí cslovek hráno premenyáve, sze sztanovito nedopádne Bógi. Zvön etaksega szkazlivo-ga poszta sze pa rëszan nájvecs nasi lüdi itak prék cëloga leta vecs poszti, kak bi potrebno bilo. Posztijo sze, ár szí nemajo prebirati pri hránaj, nego glád vágajo.

Tak zváno posztno vrémen je në téla, nago dühá szvétek. Posztnoga vrémena pozványe je tó, naj navcsi csloveka na szpoznanye 'zítka práve vrédnoszti ino cíla. Isztinszki poszt vu tom sztojí, naj predvsem sze düsa poszti. Ino tak líki nászhajete télo. Cëlo télo: zelódec, jezik, ócsi, vüha, róka, nõga naj szvedocsi mer-

tücslívoszt. Jezik vu postenyê drúgi naj ne bro'zd'zi; okó gnúsznoszt naj negléda; vüho szküsávca zapelávajócsorécs naj neposztlúhsa; róka naj húdobi neszlü'zi; nõga naj nehodi po tanácsi ti neverni i na sztezo grësnikov sze naj nevrné. Isztinszki poszt vu morálnoj csisztócsi sztojí, tó je, ka sze düsa naj hába, varje od jedíne hráne, stero je Bóg prepovedao: *od greha.*

Brez etaksega poszta në jelo niká nehaszni. Vém satan tüdi nejê inepijé i próti szvojemi poszti dönok li vrág osztáne on naveke. Naj neblódi tak niscse! Bóg nescse tó, naj vcsászi trápimo szebé, nego naj nase télo i naso düso Nyemi poszvetímo na vszígdar. Jësztvino vküpposztaviti, csi szmo zdravi, je híznevertinye-, csi szmo beté'zni, je vrácsa-, ali nigdár në Bogá i cërkvi delo. (Za Hsz.)

Molítev pri vere vernosztí szküsávanya prilíki.

Z-Kapi Béla püspeka „Mir vam bojdi“ imenüvani molítveni kníg.

Evangelicsanszkim zárocsnikom z-lübéznosztjov porácsano pri prilíki szküsávanya vere.

Z-nezrecsenoga bláj'zensztva vizíke pecsíne sztrmca szem vu mantrepuno sümécse válovje szpadno (szpádnola) deli i trepetajócsó mojo ramo i szkuznati obráz prizdignem k-Tebi, míli moj Ócsa nebeszki!

Szrdcé mi je kóstalo lübéznosztí szladkoszt. Düsa mi je z-bláj'zenev veszélnosztjov napunye-

na glédala vu prísesztnoszt i mojega blájzensztva édenpüngrada vráta szem odpréte vido (vidla) pred szebom. 'I zdá, oh Goszpodne, sze trápim vu mantre práhi i neszmlena szkúsávanya dráplejo szrdcé moje. Za mojo lúbézen tézko ceno 'zeléjo od méne: mojo vernoszt. — Li tak sze mi szpuni mojega szrdcá blájzeno 'zelénye, csi zatajim moji ocsákov szvéto vero, csi odam mojo drágo mílo mater: mojo szv. mater cérkev. Protivi sze mi z-mojim szrdcom laszno moje szrdcé. Z-dúsov sze mi bojúje i protiví laszna moja dúsa. Blájzensztvo mi ponújajo, mirovno, brezszkrbi dobrobodócsnoszt obécsejo. Vu vúha mi sósnyajo szvoje csalárne vábne recsi: ne 'zelejo, da osztávim szvojo szv. m. cérkev, li szamo decé moje táobecanye, ne 'zeléjo vecs, szamo li eden podpjszek. Dokes mi eta gucsíjo, nagovárjajo, rátajo me, obécsejo, protivíjo sze mi, — szrdcé sze mi vu krvávoj boleznosztí trápi, líki pregányani nedúzen golób med zgrablívoga orla skrambli. Oh hodi, Goszpodne, podpéraj me vu teskom boji. Naznani mi, ka sze mojega szrdcá lúbézen znóva má poroditi vu nóvej lúbéznosztí, ali vero szamo edno mam: csi tó zatajim, od szvojeja jedíno nádragsega kincsa szem sze szpravo. Ocsákov z-mantrniksztva krvjöv obarvano drágo órocáno nemrem odmeniti, odati za bojdikaj zemelszko vrédnoszt.

Tebé iszkajócssega, vu Tebi szí mir i pokoj náidejócssega mojega szrdcá te bógsi tál

nemrem vu práh lúcsiti, míli moj Ocsa nebeszki. Decé, pohodnšov szvoji dráge órocáno nemrem na odajo posztaviti, ár bi tak szam doli szcsészao (szcsészala) od szébe i szrdcá odvrno (odvrnóla) szvoje míle materé obímajócse rame, i z-rúznosztjov plácsao (plácsala) za nyé vnóge dobróte, za nyé 'zftkatanácse, za nyéno konca nemajócso míloszt i za méne sze molécsi blagoszlov. Oh kakda bi mogao (mogla) vernosztí moje pót z-nevernosztjov zacsnoti i kakda bi mogao (mogla) szebé za lúbézni volo na porob vrúti, csi bi to nájszvetéso lúbézen rúžno zatajjo (zatajlla)? Okóli méne dívji vihér tróbi, szrdcé sze mi nóc i dén britko trápi, mócs, nágib mi poménkáva i szemtá sze lúcsa, líki vu válovji med pecsin sztrmci od víhéra sztrta mála ládja. Oh hodi, Goszpodne i sztópi k-meni vu zburkanoga szrdca mojega ládjo. Popadni nyé ravnács z-krepkov ramov tvojoj i obari me od pogibanya. Bátrivi z-tvojim szrdcom moje krxko szrdcé, da sze potihsa, miné 'znyega cágloszt, dvojnoszt i sztan szprávi szebi vu nyem znóva ta blájzena mirovnoszt. Tróstaj je z-szvojov gvúsnov pomocsjöv, kak od bolezní trepetajóese détece. Csi pa mílo tvoje opomnánye nebi válalo, teda zdranfaj, zbúdi z-drevénoga szna szpajócso dúsnovészt májo, razlágaj mi od dnéva — do dnéva znóva i znóva, ka meszto zgüblenoga mojega blájzensztva dati más meni nóvo blájzensztvo, ali meszto ocsákov szv. vere mi nóve vere dati nemores. Tí bojdi moja krepkoszt, míli Ocsa nebeszki, da do konca obsztójim i vu boji obdrzim moje dúse nájdragí kincs: szv. mojo vero! Amen.

Podlíztek.

Jezus kak goszt.

(Na posztno nedelo vu verszkom zvecsarki gori precstéla goszpá Kardosica.)

Eden szíromaski tézák, kí je z-toga 'zívo, ka je v-dero hodo i tak dr'zao gori szvoje veliko dr'zino, i da je decé povóli meo, je bogme med velkim sztrádanyem vu szúkesíni 'zívo. Dokes szí je on céli dén v-teskom deli bodócsi, z-tézkim tálom poszkrbo 'zívis i oblecsalo za veliko famlío, 'zena sze je domá szkrbéla; obravnávava je meosznovleno decsico, vcslla je je Bogá moliti, gvant prála i poprávlala, hízo v-rédi dr'zála, kúhala, nyé je nē zíslo vrémen na zvónésnye delo, z-sterim bi szí tádi kaj przszl'zila. Csi szo bár vu szúkesíni 'zíveli, szo dónok zadovolní i dobre vóle bíli. Vu Bogá bojaznosztí szo 'zíveli, nē szo

sze trli za to nedoszégnyeno, nē szo mrmrali próti sorsi i póleg szvojeja szíromastva szo blájzenési bíli od vnógi vu obilnosztí bodócsi. Csaren krüh, steri csi je bár poténci vgájao i prósza hrána, nyim je pravé szpádnola, kak vnógim obilnoszt, vu steroj szo do sínýeka plavali. Gda je ocsa z-dela domó prisao, ga je vszígdar csakao návaden, prósztí obed, ali pa vecsérja, stero szo vszígdar li po vrélej molitvi meli segó 'zmáhno potrositi. Okóli sztola sztojécsi, szo prvle naglász molili i tak zacsnoli jeszti.

Ednók tádi, kak domó príde, je obed, kak nájvecskrát z-csízte 'zupo sztao. Zácsajo moliti: „Hodi Jezus, tí gószta nas boj i blagoszlovi nam dár tvoj!“ Kak 'zmáhno zácsajo jeszti, 'zupo vu szkledi szem tá goniti, — níkák po dveraj odzvóna szkloncka. I da nyemi dopúsztíjo, notri sztópi eden szíromaski, v-ponoszécsi gvant oblecseni pótnik i proszi malo jeszti, ár je jáko obrúde i ogládo.

Ka zadéne „protestans“ bidti?

1929. leta prevecs znamenite cérkevne historicsne létnice mámo mí evangelicsanje. Letosz bode 400 lét onomi znamenitomi speyerszkomi gyűlési, steri je nam dao „protestans“ imé. Letosz je 400 lét, ka je Dr. Luther píszao szvoj katekizem. Od obôje létnice sze scsémó presztrano szpomínati vu nasem Liszti prék vecs númer. Vúpamo sze, ha vsze nase fare túdi dobíjo gvúsne opomíne na obdržánye tē létnice od vodsztva púspekíje, ali kamcsi od vodsztva sinyoríjel

Z-zahválnim i z-pozdignyenim szrdcom sze szpomína nasa cérkev na 1529. leto, gda szo aprila 19.—20. v Speyeri Luther-a vernici, evangelicsanszki rédi eto szvedósztvó djáli: Mí protestálivamo i szvedósztvó denemo, ka vu nikoj, ka je próti Bo'zov szv. récsi, vszē nász dühovnomi zvelicsanyi i dobroj dúsnojevšzti, — notri neprivolimo.

Toga protestálivanya jedíni fundament i gíbní zrok je tō, ka: *bole trbē Bogá bōgati, kako lūdi*. Visisoszt je nē goszpōd podložancov veri túdi. Vu dugoványi vere récs vecsne nemore zapovedávati.

Na eto gledōcs lépe példa mámo vu Bibliji. Vu nyej naprē pridejo taksa szkoncsanya, stera sze protivíjo z-Bo'zov recsjov, z-dobrov dúsnojevšztjov i z-dúsevni zvelicsanyem. Ali

tiszti, steri szo sze dotikala tá szkoncsanya, szo brez dvojúvanya prótipravili i prótiształi: mi neprivolimo notri, mí protestálivamo.

Nebukádnezár je dao zláti kēp zlejáti i je zapovedao: nanízte sze pred tim zlátim kēpom, molécsi ga. Kí pa nenaklekne kōlin, taki sze vu ognjeno pécs vrže . . . Sidrák, Misák i Abéd-nego szo protestálivali, govorécs: znáí, ka toga zlátoga kēpa nescsemo moliti, li szamo nasega zmo'zuga Bogá.

Belsazár je vōdao zapoved: kí sze vu treszeti dnévi bode k-Bōgi molo, zvūna krála, vrže sze pred orozsláne. Dániel sze je pa li nej hényao moliti cseresz dnéva trikrát k-Bōgi szvojemi.

Potifára žena Jo'zefa zapeláva, szkúsáva. Ali Jo'zef ji pravo: „Kak bi mogao tak veliko zlocsasztuoszt vcsiníti, i próti Bōgi regresiti!“

Vkūp szo sze szpravili poglavnicke i sztarisi i píszácske pa vísesnyi popi v-Jerúsalemi i zapovedali szo Petri i Jánosi: naj cild ne gucsíjo, niti ne vcsíjo vu Jezusovom iméni. Teva pa odgovorécsa nyim ercséta: jeli je pravicsno pred Bogem vász poszlúsati bole, liki Bogá, szōdte?

Prék sze dáta z-ponízno v lābéznosztjov szvojemi Odkūpiteli i nyidva 'zítka jedíno blāzēnsztvo je: etomi szvétomi Voditeli podložnoszt poszvedocsíti. Csi bi li szvéta vez kincs ponūdili nyima, ali peklénszko moko nalōzili na

Goszpón Jezus, kí je szíromáke rad gori poiszkaó, je zdá túdi poszlūhno te'záka zványe, vandraraszki gvant je vzéo na szébe i gori je poiszkaó tō pob. dr'zino, k-nyē sze je potrudó, oni szo ga pa radi szprijali i szrdcá nyemi ponūdili z-szvoje hráne. Nē szo sze odpovedávali, kak tō májo sego csiníti ti szebicsni lūd'jé, nē szo bíli, sztráh, ka csi pōtnik k-szkledi széde, nyé ednoga po ednom ménye dojde, govorécsi nyemi: „Mí bogme szlabo 'zivémo, ali ka mámo, vam z-szrdcá dámo. Hodte, dober cslovek, dōli szí szedte k-sztoli i z-nami jejte.“ Jezus k-coj széde, vzeme szí 'zlico i zácsa jeszti 'zupo. Jeli szo vszi tō szíromastva hráno 'zmáhno i vessélo. »Szamo li jejte, priátel, radi vam dámo, li nūcajte«, ga ponūjajo. 'Zupe ga je doislo povōli, trdoga je bogme nē bílō v-nyē. I kak tak jējo-jejo, 'zupo 'zmáhno po'zérájo i goszta vrélo ponūjajo, právi mati: „Znás ka, ocsa? — Jaj da je dobra dness tá 'zupa!“

Ocsa pa ercsé: »Prav más, mati, níkak je nemorem níháti, dugo lét 'ze vkūper jējva, ali tákse szva escse nígdár nē jela.«

Na tō ercsé mála deklícska, stera je pri pécsi le'zála i 'ze dugo beté'zua bíla: Mama, od té 'zupe jazs ozdrávim, tak csútím, ka sze odnyé zvrácsím, tak dobro mi szpádne!«

„Jasz túdi . . . právi máli pojbícs, csútím: ka vré krv v-meni i tak mészlim, ka szem krepk, kak ti velki, delao bi, kak kaksté mo'zki!“

I tak vszi ti ovi, ménsi, — véksi právíjo v-ednom glássi: »No, toj hráni nega pára, — bōgse ni en král nevdábja!«

— Kak je Jezus zdá bláj'zeno gléda, ár szo vszi sadovolni i vesséli. Mládi, sztári 'zmáhno jējo, ka zaká? — Szamí nevéjo!

— Kapa te gōszt? — On lépo szedí na poszlonyátom sztolci, gléda te v'xívájōcse — vz szebí sse namali smehé — i vesséli je pri obē-

nyidva: szamo eden cil, mér i blázensztvo máta nyidva, k-Krisztusi vernima osztánoti, Od lúdi sze nebojíta, ár z-szvétoťv lšnosztjov szlúžíta Bôgi. »Bole trbê Bogá bôgati, kako lúdi.«

Tô je protestállvanye. Jeli je mogôcse, ka bi mi etakse példodávanye nê steli naszledúvati i nebi vúpali? Jeli moremo gorivzêti vu etaksi dugovánaj, steri sze tícsejo zgoránye példa, zapôved od drúgoga, kak od Bogá?

Bo'zo isztino mo. . . no szlúžiti vszigidár, liki Peter—Pavei apostolje, liki Luther Márton na Wormszkom gylêsi, liki Bo'ze rêcsi vszi héroszje, stere je ni porkoláb, nê temnica, ni szmrti nê mogla prezstrasiti i od . . . odvrnoti.

Vrêdni moremo biditi tê héroszov. Szvedocsiti moremo, ka je bôgse z-Bogom biditi, liki brez nyega i prôti nyemi. Szvedocsiti mámo, ka »nega v drúgom nikom zvelicsanya, ár niti je nê dáno imé drúgo pod nébov med lúdmí, vu kom sze je nam potrebno zvelicsati«, kak Nyegovo blagoszlovleno imé.

Mí vnogokrát núcamo eto rêcs: protestans. Ali navêkse negativom zdignyeno vô iznyê: prôtipovedanye na vszâke takse nakanênnye gledôcs, stero dúse znotrêsnji szvét 'zelê z-szvojev szírovov szilov zadrávati i oszkrunoti.

Ali nepozábmo, ka nasz „protestans“ rêcs na pozitivum zavêžuje tídji. Mí szvedocsiti mámo, ka je práva evangelicsanszka vera blázensztvo dávajôcsa zmo'znost. Na szebi moremo

pokázati, ka evangelicsanszka vera bôgzega, plemenitêsega csloveka má osznoviti. Evangelicsanszki cslovek naj sze dá povszédik szpoznati! Bojdi szí on miniszter, ali sujszter. Vu kom? Vu tom, kak primle gori szvoje pozvánje, z-kaksov vernosztjov je szpunyáva, nê za volo cslovecse hvále, nego za odobrávanye dúsnevészti, kak verosztúje obri tiszti, steri szo na nyegovo safarsztvo zavüpani, kak zná vu Bogá položenov vúpaznosztjov znásati trplênnye, szúkesino i glêdati prôti szmrti.

Dneszden poszebno moremo mí evangelic-sanje, liki 'zivi reklámi hoditi med drúgimi lúdmí, nase recsi, nasa dela, nase 'zivilênnye naj postúvanye szprávajlo nasoj cêrkvi. Naj sze nenájde med nami, kí bi preklinyao, ali kí bi oszkrúno szvétesnyi dén!

Gda pred tébe sztáne Satan i z-lescsenyem, z-opojnov recsjov te odvrnyávle od postenosztí, od dúznosztí, od vernosztí, od szlúžbe i tí nyemi brez dvojjúvanya i brez bojsznosztí prôti-sztánes, teda protestállivas: szvedôsztvô dêvas kre Krisztusa.

Gda vu Getsemániji trplênnye sze jôcsics zdúhavas, naj prêde od tébe te bridtek pehár, ali itak právis: »Bojdi szí tvoja vola, Ocsa moj«, teda szvéto szvedocsbo dêvas od tvoje detinszke podlôžnosztí.

— Tak protestállivajmo! (Za D. L.)

(Vu prihodnoj numerí doliszpisemo historicsno sxtrán, szkoncsanya, protestacio speyerszko ga gylêsa.)

di. Glavô nyemi obvzeme díka, têlo, dabi grátale nídna meglá — edna szvekla zvézda sze szkáže i prele, kak bi napamet vzéli . . . Jezus lehne, liki zdênnye . . . kak sze gori zglédnejo, — vandrarí je prážno meszto . . .

— Sto je bio on? Kam je míno? . . . Lehko sze je ráne nê nasszito? — sze sztara híže mati . . .

Ali, kak szo k-szebi prisli, szrdcá nyim vzeme prerazmênnye, . . . na molítev odprêjo vúsztá govorêcsi:

Szladki Jezus díka tebi,

Pri nász ssi bio na obedi;

Blagoszlovo szí nam hráno,

Vcsíne jo zmákné, nászítno.

Toga návucsnoszt je: Zadevaliti sze, ka mámo. Csi szme zadevalai, nam snlaba hrána pravê szpádne, kak tím prebérájôcsim obilnoszt.

Naturna hrána z-Bo'zim blagoszlovom prikacse-na, de nam nászítneša, kak Bôg zná kaksá pré-cimbna, brezi Bo'zega blagoszlova. Csi je molítev k-hrání pridána, teda nezasztáne Bo'zi blagoszlov. Zátô sze molimo za blagoszlov k-Jezusi, kí csi bár nevideno, znami jeszte, rad príde k-nam, csi ga pozovêmo i notri púsztimo vu nasa szrdcá.

Navcsimo sze escse z-té pripovêszti, naj z-szrdcá ponúdímo z-nasega szíromastva onim, kí sztrádaje i pogfbaje. Naj darújemo, na pomôcs bodemo onim, kí pomôcs potrebújejo, naj nemr-zíme na one, kí odnász pomôcs proszijo i csákajjo. Pedpérájmo nase szvéte násztave pôleg prémocseszti nase, ár li tak mámo csakati, ka nam Ocsa nebeszki blagoszlovi nase delo, nase híže, nase hráno. Zatoga volo je escse eden cslovek nê prisae na kôdistvo, ka je pôleg szvo-je premôcsi drúgo pedpéráo i te szkôpi tídji nema vszega zavolê, ár nedebí Bo'zega blagoszlo-

Míla mati.

Oh materé vernoszt — globsa je, kak môrje
Ino nyé lübéznoszt — visísa od nébe,
Tak i vu neszrecsi, kako vu bolezní:
Kak te mam dícsiti, hválliti vu peszmi?

Csi bi z-angelszkimi gucsao jasz z-jezikmi?
Díka moja bi li mála bíla k-tomi,
Csi bi récs mo' bíla, kak te bílszk nebeszki,
Vsze malo bi bíló tebé preszvétiti.

Csi szmo v-nevarnoszti sze vecskrát vrteli,
Varitela koga bi zvón tébe mellí?
I csi sze je radeszt gda k-nam naklonila
Sto sze radúvao ráj, kak tí, mati míla?

Sto nasz je zbudjávao tak vrélo molíti?
Sto nasz vsio gúcsati i Bogá dícsíti?
Sto je gáio v-szraci pobožnoszti cvétje?
V-veri potrdjávao na Bo'ze 'zivilénye?

Obfnola nász je lübeznívo k-szebi,
Na vsze dobro vsíla i ravнала, da bi
Nigdár né zavrgli szpómenek ocsákov
I né milúvali za vero áldovov.

Kak ta Kornelia je zvála za d'zúnd'ze
Színí szvoje, méla za nádragse kincse.
Sto varje, trebecse i brútko sze szkuzí,
Csi nasz beteg mantrá ino ka sté te'zi?

Csi tí szunce záide, csi te vsze osztávi,
Koga lübézen te nigdár nepozábi?
Csi szí v-szmrtnom boji, vu 'zerjávom znojí,
Sto te blagoszlovi i szprávi k-pokoji?

Oh materé vernoszt — od môrja szí globsa,
I tvoja lübéznoszt — od nébe visísa.
Prepadni sze néba, zemla nasz zaszipli.
Oh lübléna mati! tí szí i tam znami!

Szrecsni szte, kí escse mater v-zítke máte,
Kúsújte nyé roké, v-postenyé jo drzte;
Blagoszlávlajte jo, sterim je 'ze v-zemli,
Ár sze ona i tam v-gróbi za vász m lí!

SÁNTHA KÁROLY.

Primo'za Trúbara pizsátel- szko delo.

Trúbar je bio prvi szlovenszki pizsátel.
Szlovenci máme szploj szvoja prva dela na pi-
szátelszkom póli zahválliti protestantom. Profes-
taeti szo bíli oni, kí szo prvi píszali za nase
prószte lüdi. Oni szo posztavili fundament vszoi
szlovenszkoj literatúri. Trúbar je bio nasztanovi-
tel szlovenszke literatúze. Bio je nájbale delaven
od vszej szlovenszki protestanszki pizsátelov, ka
je tídi mogo bíti, on je zacsnó probíti přelóg.
On je mogao posztaviti prve fundament zidni,
stero szo kesznejsi protestanszki pizsátelje dozída-

va, nezadovolí sze nigdár i záto tídi nendíde ve-
szeljá priszebi, né pri drúgi, szrdcé nyemi je
mrzlo, dúsa drevéna, tak da sze k-koncovi vu
mocsvari szkóposzti zadaví, nendíde míra i po-
koja eti na zemli, vu nébi pa nedobí meszta zá-
to, kak na pekel dozorjeni v'raj'zi szád szpádne
vu vekivecsno szkvarjénye i Bo'zega líca nigdár
nebode vido, kak tó szv. píszmo právi:

Latsen szem bio, né szte mi dáli jeszti,
'Zéden szem bio, né szte me napójjili,
Nági szem bio, né szte me oblekli,
Nepoznam vász, odhájajte od méne!

Z-vsákdanésnyega 'zítka vídimo, ka szíro-
mák z-szvojege szíromastva ráj dá, kak bogátec
z-szvojege bogaszta. Steri zdá le'zi obsztáne
pred Bo'zim szódnim sztolcom? Steroga szód
de le'zəsi? Steri dobí 'zítka koróna je míszlim

Bogátcov i tí zmo'zni bláj- 'zensztvo.

Vu Besci, kapucinuski barátov cérkvi kripi
128 mrtvecsi skrinj jeszte edna póleg ove. Szami
Habsburgi pocslávajo v-nyíh. Na ednoj skrinji
krónatna globanya (temen, gláve obód) jeszte, na
ednoj drúgoj pa, na 'Zébe (Erzébeth) kralíce, vel-
ka trnava koróna. Tak szem csúto, da bi ona
zobé kázajócsa csontena gláva tó právla: »Ni
bogásztvo i zmo'znoszt ne mentúje od szmrtilé.
Trnava koróna pa túžno od toga gucsi, ka bo-
gásztvo i zmo'znoszt tídi nemeštúje csloveka od
trplénya. Nemre dati bogásztvo blájzensztva. Ne-
mamo tak zroka nevoscseáni bídi.

Jesus velí: »Né to notri idócsa vu vászta, oszkru-
ni csloveka: nase to v'idócsa z'vítat sae

li. Doszta dela i doszta trplěnyja je trbelo prvle, kak je bila ta zidina gotova.

Do l. 1548., do tistoga mao, gda je mogao pobegnouti v Nürnberg, je Trúbar ně prijao za pero. Zaká bi tůdi? Vě je bio med Szlovenci i lehko je z 'zřivimi recsmi sirio szvoj nřvuk, szvoje mislěnye. V tom vrěmeni je Trúbar velki i znameniti predgar. Nyegove predge szo bilé one, stere szo odprávlale delo razsırjávanya reformácije. Gda je pa l. 1548. mogao zapřisřtiti domovino, stero je nadvezze lřbo, szije je mogao naci pomágtati. Zdá, gda je ně mogao vecs z 'zřivimi recsmi siriti protestantizem po Szlovenszkom, je přijao za pero i zacsno je přszati. Tě je prvi zrok, ka je Trúbar zacsno přszati. Drůgi zrok, ka je Trúbar zacsno přszati, je bio tē. V tisztom vrěmeni szmo nřjmre Szlovenci escse ně meli tiszkrne, stere szo na Nemskom řze szlřřzile protestantom. Zdá, gda je Trúbar prisao na Nemsko, je meo pri rokřj nřjbogso pomōcs, z-sterov je lehko Krisztusovo vero sirio. Prvo, ka je Trúbar napiszao, je vōdao v 1550. leti. Szlovenci szo v tom leti dobřli prve szlovenszke knige. Prva je bila: „Abecedarium und der kleine Katechismus, in der Windischen Sprache.“ (Aběcě i mřli katekizem, v szlovenszkom jeziki). Szlovenszki nyěni napisz je bio: „Ane Bukvice, is tih se ti Mladř iau prepresti Slovenci mogo lahku vkratkim řasu brati nauřiti, Vřik so tůdi te řtuki te krřřanske vere inu ane Molitve, te so prepisane od aniga Perjatila vseh Slovencov.“ „Drůga kniga pa: „Katechismus in der Windischen Sprache“, ali szlovenszki napisz: „Anu kratku Podvuřene, s katerim vsaki řlovik more vnebu priti.“ Obej knigi szta mřlivi. Trúbar sze je ně podpiszao. Prva kniga prřvi, ke je napiszana od „aniga Perjatila vseh Slovencov“, drůga pa mř podpisz: „durch philopatridum Illiricum.“ Stampani szta bilř v Třbingeni po tiszkrari Ulrichi Morharti, steri sze je tůdi szkrio pod zmřsleno imě. Trúbar i tiszkr szta sze zřto ně podpiszala, řr szo knige mogli szkrivomř szprřviati v domovino. Tak szo nepřijřteliszki poglavřrje ně mogli znati, odkud szo knige, i sto je nyě napiszo?

Z prvov szvejev knigov je Trúbar steo dati szlovenszkomi lřdszvi knigo, po steroj bi sze, lehko mlřdi i szřari navsřili cřteti, kř szo escse ně znali nemski, i pōleg toga escse glřvne nřvuke prřve vere. V pregoveri guci od haszka cřtonřd i přszanya. Drůgo knige je pa napiszao za dřhovnike, predgare, vucřitele i sztarise, steri bi po

njoj lehko vcsřli mlřde lřdi, kak szama prřvi: „prřve szřare vere.“ Obě knigřci szta bilě precř razsırjenivi i vsze szo sze řdale. Ali Trúbar je prisao v neprřliko pri pēnezaj i tak je ně mogao knigi escse ednřk vřstampati dati.

V toj neprřliki nyemi je pomágtao Peter Pavel Vergerij, steri je bio prvle modruski i koprzski přspek, po pokolěnyř Talijan. Pōsztao je evangelicsřnec i je břvao pri wřrthemberszkom vojvodi Kristřfi. Tě je nagřcso Trúbara, ka je zacsno szlovensřiti Biblijo i to Novi Zřkon. Priszkrbo nyemi je pomocs goszpode z-nemski varasřv. Od toga mao je bila nemska goszpoda ona, stera je podpřrala protestante na literřrnom pōli. Vzacsřtki Trúbarovoga dela je naszřla edna mřla szvřja. Vergerij je steo, ka bi Trúbar presztao biblijo tak, da bi řo vszi řuřni szlovenye razmřli. Nemska goszpoda pri nasz pa je stela meti krajiszki prevod. Trúbar je delo dokoncsao, kak je zacsno, kraniszki. Szamo na tanřcs Vergerija je přszao z-latinszkimi literami meszto nemski liter.

L. 1555. je Trúbar escse ednřk dao stampati szvojivi prvivi knigi z mřlim razlocskom. Zdá szta bilě, kak Szvřto přszmo, z-latinszkimi literami. Stampati je dao tůdi „Ta Evangeli Sveřiga Matevřa“, prvi evangeliom. V l. 1557. je bio pomali Nřvi Zřkon dokoncsani i nastampani. Vř je dao szvoj Nřvi Zřkon z-predgovorom i z-kalendarom. Nřvi Zřkon z kalendarom vrěd je escse ednřk vōdao v l. 1582. Zdaj je k-coj dřao escse 'zoltřre.

Kak Luther, tak je tůdi Trúbar napiszao vecs peszmi z nřtov vrěd. Napiszao je escse vecs katekizmov, Cerkveni řed: „Cerkveno ordungo“, peszmarico „Articule (nřvuke) te prřve szřare vere kerscsanszke.“ Na szvojoj szmřtnoj poszřeli je dokoncsao Lutherovo „Postilo“ t. j. evangeliome z-kratkim tolmacsenjom. Tě delo je po nyegovoj szmřti vōdao nnyegov szin Felicijan l. 1595.

Szlovenci mřjo hvřliti Trúbari třdi szvoj csrkopisz (litere). Trúbar je přszao z-nemskimi literami, stere je nřkelko naci razporědo. Jezik Trúbara je znameniti za zgodovino szlovenszkgoga jezika, řr je on ocsřvao vnogo sztarinszki řěci.

Kak je lřbo Trúbar szvoj nřrod, nam křze nřjbole tě, ka je escse na szmřtnoj poszřeli přszao za nyega. O da bi bilř escse vecs Trúbarov l (Bilř bi, cři bi je prřřireformácija nej vřszzřřbila, na vėkso dřko Bo'zo l Red.)

IVAN PINTARICS.
osmosolec.

Mále zgodbe.

Zláta — vrsáj. 'Zivela szta ednök dvá lovca (jágra), steriva szta vszáki dén na lóvino sla vküper. Eden dén szta k-ednoj vószszkoj sztezi prisla, stera je po nájvéksoj gosceri logá pelala prék. Naednök je eden sztarec prisao nyima zócsi i eto je pravo nyima:

— Neidita dale po etoj sztezi!

— Zaká nê, sztarec?

— Eti, dobri lüdié, na etoj sztezi nacsakúje eden bojzliví sztrásnik. Neta mogla prék nyega lditi, niti sze ga ognoti — neta znala. Vu vjáni pogübel ideta po etoj sztezi.

— Zahváлива, sztarec, ka szte náj rêsili szmrti.

Po etom je sztarec dale sô po szvojoj pôti. Tiva dvá lovca szta szamo sztalá na ednom meszti, premislávala szta szti i potom etak pravla:

Obszvojno zaká bi sze bojala od sztrásnika, vém dobre pükse máva? Doli ga sztreliiva i mirno va sla dale.

I sla szta naprê. Komaj szta vcsinola pár sztopájov, gda . . . ka vidijo nyidva oceí? Na szrední szteze je eden vrsáj zláta bilo, vsze nájcsisztése zláto.

Kak szta z-szásenya k-szebi prisla tiva lovca, vu radoszti szvojoj szta gyuvkala i eto pravla edendrugomi:

Vis szamo, kak náj je steo zapelati te vragometni sztarec. Csi nebi prisla do etigamao, nyemi bi osztalo ete vrsáj zláta i midva ga nebi najsla, naj bi mela zkój 'ziveti prék cêloga nájnoga 'zítka.

Potom szta szti na to míszlila, ka naj csiníta z-tem velikim kincsom. Eden je etak pravla ovomi:

Idi, bé'zi domô vu vész, pripelaj konya, ka na nyega szkladéva vu 'zaklé ete zlát. Zmész sztópi notri k-mojoj 'zeni tüdi i povê nyê, naj dá eden faláček krúha.

Tak je eden tam osztano pazit pri zláti, ov je pa odísao za konyom.

Gda je domô prisao, je pravo 'zeni szvojoj:

— Jeli znás, ka nam je dao Bóg!

— Ka'je dao nam?

— Eden vrsáj zláta, z-steroga mo lehko obilno 'ziveli mí, nasa deca i escse decé deca tüdi! Ali vu'zgi notri nahitroma vu pécs i szpeci edno csemérno gíbanco. Mojemi pajdási mo

jo neszo i tó mo nyemi pravo, ka je jo nyegova 'zena dála.

'Zena je nanágli edno gíbanco omészila, mocsen csemér zmészala notri i taki jo tüdi szpekla. Mó'z nyéni je pripravo konya i na pôt sze je vzeo nazáj k-szvojemí pajdási.

Nyegov pajdás, steri je pri pênezej osztao, szti je nabio pükso i vu szebi eto pravo:

— Kak notrisztópi vu góscoco, doli ga sztrelim i tak cêli pênež szamo mení osztáne, domá pa povém, ke szem ga nê vido.

Priblízávao sze je ov naszkakók. Varivács pênež je k-szvojemí okê zdigno pükso, sztrêlo je i nyegov tüváris sze je mrtev obrno doli z-konya. Potom je dolivzéo nyegovo turbo z-konya, vó je vzeo gíbanco, pojo jo i mrô je on tüdi ocsemérení.

Vrsáj zláta je pa tam osztao na onom meszti, ár je te grožen strásnik — zgrablivoszt — vmôro obádvá.

* * *

Kre ceszté je szedo eden kôdis. Eden bogat cslovek je sô tamá, od koga je pêneze proszo. Te cslovek je etak pravo: „Glédaj, vszevküp szedem tallérov mam. Sészti tebi dam 'znyí, ali ednoga obdr'zim szebi, naj jasz tüdi neosztánem brez pênež.

Kôdis je prevzeo sészti tallérov, ali niti je ne zahválo, nego je szkrivomá zatim bogátim cslovekom sítáo i te szédmi tallér je nyemi 'zebke tüdi vóvkradno . . .

Kak húdi je bio! Ali jeli je nê etak húdi tiszti tüdi, kí sze nezadovolivsi z-tém, ka je Bóg sészti delavni dnévov dao nyemi, vkrádne escse szédmoga tüdi, steroga je szamomiszebi obdr'zao Goszpód? . . .

* * *

Isztinszko imányo. Veliki Frigyes nemski caszar je ednök tó pítao od ednoga prevecs bogatoga tr'zca: Povête mi zavúpno, kakso vrédnoszt máte? „Stirijezero tallérov, velicsansztvo“, — odgóvoro je po isztini. „Ví sze sálite“ — právi caszar. „Ne sálím sze, velicsansztvo; jasz szem dao pri ednoj prilíki stijezero tallerov na edno szrotínszko hízo i té pênež nemrem zgübiti nigdár, ár szem 'znyimi dosztim dobro vcsíno. Ove moje pêneze, kak tr'zec, dnesz-vütro na ednoj bo'znoj küpcsilji znam zgübiti i té szmák cslovek bodem.“

* * *

Bogá szpoznati, prav cesztiti, domovino lábiti vcsí nasa evangelicsanszka cêrkev. Bojdi vereá nyej notri do szmrti, naj tvoja boda 'zítka koróna!

7. I erkao je Josua: „O goszpodne, tí Bôg! zaka szi pelao lüdsztvo eto prêk Jordána? jeli kâ bi je emoritom v-rôke dao i pogübo? Bár bi sze zadovolili i zovkraj Jordána bi ostali!

8. Oh goszpodne! ka mam jaz zacséti, csi israel 'ze pobegne pred protivnikom?

9. Ár csi tó zacsüjejo kanaánci i vszi mesztancsarje zemlé; okóli nasz vzemejo i dolizbrisejo imé nase z-zemlé: tí pa ka más csinili „a veliko imé tvoje?“

10. Bôg je pa na odgovor dao Josui: „sztani gori! na obráz z-kâ káples?“

11. Pregrêso je israel ár szo prelomili závezek moj, na steroga szem je dolizavézac; geto szo vzéli z-prekunyenoga, tatío szo doprineszli, ár szo szkrili i med szvojo vrédnost szránili.

12. Szinövsje israelszki neposztánejo pred protivnikmi szvojimi v-bêg vdárijo pred nyimi, ár szo prokleti: od etimao nehom med vami, dokecs z-kríla vasega neodrinéte toga prekunyenoga.

13. Sztani gori! poszvéti lüdsztvo i ercsi nyemi: „poszvéte sze na dén útrásni! ár je tak pravo Jehova Bôg israela: prokleti jeszte med tehom, o israel! neposztánes pred protivnikmi tvoji-mi, dokecs vönevízete toga prekunyenoga z-kríla vasega!“

14. Vütro szo pa esze posztavte pôleg pokolény, i stero pokolénye pokáze Bôg, tó naj pride pôleg szvojeja plemena, i pá on rod, steroga Bôg pokáze, sze naj posztávi pôleg híz, ona híza pa, stero Bôg pokáze, sze naj posztávi pôleg mo'zki.

15. Koga etak krívoga najdejo vu tom prekunyenom, naj sze ze'zgé ze-vsžem navküpe; geto je bo'zi závezek prelomo i geto je zlo doprineszac vu israeli!“

16. Kak Josua zaütra rano gorisztána, tá je zrendelüvao israela pôleg pokolény; i krívo szo naisli pokolénye Jude.

17. Tá posztavivsi plemen Jude, vu bíni je naisao rod zerachov; potom naprêposztavivsi rod zerachov pôleg mo'zki, krív sze naide Zabdi.

18. Etoga hízo posztavivsi vö pôleg mo'zki, krívoga najdejo Achána, sziná Karmia, kí je Zabdia, sziná Zeracha szin bio, z-plemena Jude.

9. I erkao je Josua Acháni: „szineh, dícsi Jehova Bogá israela i hváli, i vadlúj mi, ka szi prekacac, i nika netaji pred menom!“

20. Natô je odgovoro Achan Josui, erkócsi: „bogme szem pregrêso próti Jehova Bôgi israela, i tak, pa tak szem vcsino.“

21. Ár szem vido med porobom eden lêpi sinearszki pláscs, dvészto 'zukavcov srebra i edno zláto sibo, pétdeszét 'zukavcov vágajócso; povidila 'szo sze mi, i vzéo szem je: stera szo vu zemlô zakopana v-satori mojem, szrebro je pa pod nyimi.“

22. Posle záto, Josua posztavníke, kí szo vu sator nyegov bézali; i, vis, pokopana szo bílá ona vu satori, szrebro pa pod nyimi.

23. Vö 'szo je pa vzéli z-satoru i neszli szo je pred Josua i vsze szini israelszke, i vö szo je szipali pred Bogá.

24. Natô je vzéo Josua Achána, sziná Zeracha, takáj i to szrebro, pláscs, zlato sibo, nyega sziní, cserí, gyünce, oszle, csrède ôvc, sator i vszo vrêdnoszt, — 'z-nyim idôcsi cêli israél, — i pelali szo je v-Achor dôl.

25. I erkao je Josua: „zaka szi nasz szüno v-nevolo? zdâ naj tebé szüno v-nyô Bôgl“ — Potom je cêli israél kamenüvao i z'éz'gao nyé. Tak je naszmrt kamenüvan!

26. I nametali szo na nyé eden velki küp kaménya, steri notri do etimao bíva. Szrd bo'zi je pa potisani: záto sze zové meszto eto »Achór dôl« notri do denésnoga dnéva.

VIII. Tál.

Aj váras sze podzajé i opüszti; po sterom Josua na Ebal gori oltár zdigne Bôgl i precsté pred lüdsztvom mosesovo právdo 'z-nyé blagoszlovom i prokletom navküpe.

1. Erkao je pa Bôg Josui: „neboj i nesztrasi sze! Vzemí z-szebom cêlo vojszkô i sztani gori, idi prôti Aji: vis, Aja kralá, lüdsztvo, váras i dr'zélo szem ti v-rôke dao!

2. Tak vcsíni z-Ajom i nyega kralom, kak szi z-Jerichov ino nyé kralom vcsíno: ali nyega porob i márho razdêlte med szebom. — Z-lálnosztjov vdari nad váras, od záhoda.“

3. I vzéo szej je Josua z cêlov vojszkôv szvojov, da bi nad Aj sô.

Zednim je i vözébrao Josua treszeti jezér vojnikov i vö je je poszleo csesesz nôcsi,

4. I zapovedao nyim je, erkôcsi: „viste, ví zasútate váras na nyega záhodnoj sztráni: jáko dalecs od nyega neidte, i vszi krédi bojíte na bitje.

5. Jasz pa i cêlo lüdsztvo, stero je z menom, sze blízati mámo k-várasí, i gda sze prôti nam vö májo genoti, kak predtêm, mí pobegnemo pred nyimi,

6. Oni sze pa tecsasz májo za nami gnati, da je odszecsémo od várasa; ár do tak pravili, gda mo mí b'ezali pred nyimi: „be'zijo pred nami, kak predtemoga!“

7. Ví pa vderte vö z-szkriivnoga meszta i podzajte váras! ár vem ga Jehova Bôg vas v-rôke dá.

8. Kak pa podzajéte váras, pózгите ga z-ognyom; pôleg bo'zega povelénja csinte! — Vidte, vsza szem vam zapovedao!“

9. Odposlao je je tak Josua: oni szo pa odhájeli prôti szkriivnomi meszti i sztanolí szo med Beth-Elom i Ajom, na záhodnoj sztráni Aja. Josua je pa nôcs eto med lüdsztvom nocsüvao.

10. Zaútra rano gorisztanovsi Josua, v-racsún je vzéo lüdsztvo i sô je on i sztarci israela pred lüdsztvom prôti Aji.

11. Cêla vojszka tak, stera je 'z-nyim, sze gene, ide i pride pred váras. V-tábor pa szédejo na szevernoj sztráni Aja, tak da je dôl med nyimi i med Ajom le'zao.

12. Vzéo je pa edno pétiezér mô'zov i posztavo je je med Beth-Elom i Ajom vu szkriivno meszto, na záhodno sztrán várasa.

13. I gori je posztavilo lüdsztivo cëli tábor, steri je na szezvernoj sztráni várasa bio; takáj i toga na szkrivnom meszti bodócsega, na záhodnoj sztráni várasa: Josua je pa na nôcs vu dôl sô.

14. Medtëm, kak je tô král Aja na pamet vzéc, brezi düske szo vövdri mózje várasa prôti israeli na bítje, — on szam z-cëlim lüdsztvom szvojm, vu vözravnanom hípi, prôti ravnici: ali nê je znao, kâ sũtaje za nyim ti prêk várasa szkriti.

15. Josua pa i cëli israel szo sze zbiti dáli, i bẽzali szo prôti pũsztsávi.

16. Natô sze je cëlo lüdsztivo várasa vkũpszũnolo, da bi je preganyalo; i gnali szo sze za Josuom, tak da szo sze odrũgnoli od várasa.

17. Ni eden cslovek je nê osztao v-Aji, niti v-Beth-Eli, kí sze nebi vrgao za israelom: váras odprëti nihávsí, tirali szo israela.

18. I erkao je Bôg Josui: „omajni z-dárdov, stero v-rôki más, prôti Aji; ár ti ga v-rôke dam!« Omajno je tak Josua z-dárdov, stero je v-rokaj meo, prôti várasí.

19. Natô ta szkrita vojszka kmeszti vövdéré z-sztána szvoje-ga, — i kak je on vövtégno rokô szvojo, szũnovsi sze vu váras vderéje, podzajéje ga i kmeszti ga v plamén pũsztíje.

20. I kak szo sze mózje Aja názhrbt zgljednoli, várali szo, kâ sze din vála z-várasa prôti nébi, i nê szo naisli presztera, kâ bi v-eden ali drũgi kraj bẽzali; ár sze je lüdsztivo, stero je vu

pũsztsávo pobegnolo, prôti pre-gaucsarom nazávr̃glo.

21. Gda bi pa Josua i cëli israel vido, kâ je ta szkrita vojszka podzajéla váras i kâ sze várasa din kumesz szúcse; nazâ szo sze obrnoli i zbili szo mózë Aja.

22. Ti ovi szo sze pa pred nyé szũnoli z-várasa, tak da szo celô med israela prisli: — eti z-ete, ovi z-ove sztráni bodócsi, szekali szo je, dokecs je eden 'z-nyí bio, steri bi vuidti ali od-szkocsiti mogao.

23. I kralá Aja szo 'zivoga zgrabili i k-Josui szo ga gnali.

24. I kak je israel vsze mesztancsare Aja doliszposzekao na poláj, vu onoj pũsztsávi, kama szo ga tirali, i gda bi vszi do szlédnyega szpokapali pod osztricom rozjá; nazâ sze je vrno cëli israel v-Aj, i pogúbili szo ga z-osztricom mecsa.

25. Racsua pa vszë oni mózki i 'zenszk, steri szo ete dén szpokapali, dvanájszet jezér zadene: vszi lüdjé Aja.

26. Josua je pa tecsasz nêpôtégno nazâ rôke szvoje, stero je z-dárdov vövtégno, dokecs je vszë mesztancsarov Aja gori nê aldũvao.

27. Szebi je szamo li 'zivno i vrédnoszt etoga várasa porobo israel, pôleg povelënya bo'zega, stero je Josui dao.

28. Naszlédnyja je pôzgaos Josua Aj i vekivecsni rūs ga je vcsíno — pũsztnoga notri do etimac.

29. Kralá Aja je pa na drêvo povesziti dao do vécsara; z-szunca záhodom je pa doli dao vzëti Josua mrtvo tëlo nyegovo z-drêva,

stero szo pred vrata v'arasa vrgli i zmetali szo na nyé eden velki kûp kaménya, steri sze do deuésnoga dnéva viditi dá. —

30. Teda je Josua oltár z'idao Bôgi israela, na Ebal gori;

31. — Tak, kak je Moses, szluga bo'zi zapovedao szinom israelszkim, liki sze tô popiszano naide vu pravdeni knjigaj Mose-sa*), — oltár z-nezrêzanoga kaménya, kumesz steroga je z'zelezom nêomajnyeno. Potom szo gorineszli na nyega 'zgánya áldove Bôgi, i áldûvali szo áldove zahválaoszti.

32. I gori je szpíszao tam na kaménya to drûgo právdo Mose-sa, stero je szinom israelszkim popiszao.**)

33. Teda cêli israel, — sztarci, csesztníci i szodci posztanovsi na dvá kraja lade, pred levi popmí, noszêcsimi lado bo'zega závezka, prisavec tak, kak domácsi, ta edna polojna zôcsi Gerizzim goré, ta drûga zôcsi Ebal plamine, — liki je tô Moses, szluga bo'zi zapovedao ednôk ládsztvi, na blagoszlovenye israela.

34. Potom je goriprecsteo vsze recsi právde, — blagoszlov i proklet, — celô tak, kak je tô vu knjigaj právde popiszano jilô:

35. Nê je esztalo vö nika zovszega toga, ka je Moses zapovedao, ka Josua nebi precsteo pred cêlov obcsinov israela, escse i pred fzenszkami, decôv i pred tühfincem vu nyí krili 'zivôcsim.

*) 2 Mos. 20, 25. — 5 Mos. 27, 5.

**) 5 Mos. 11, 29. i 27, 12.

IX. Tâl.

Gibeonci sze notriosmilijo vu závezek bo'zi, i bodo drvárje i vodárje hi'ze bo'ze.

1. Gda bi tô zacsûli vszi oni kralôvje, ki szo zetekraj Jordána, na bre'zinaj i vu dolê, takáj po cêli bregê velkoga môrja, zôcsi Lebanona sztáli, kakti: chivvitje, emoritje, kanaánci, perizzitje, chittitje i jebuszitje:

2. Vkûp szo sze szpravili, da bi sze bojûvali z Josuom i z-israelom, vjedfnani.

3. Gda bi pa zacsûli mesztancarje Gibeons, ka je vcsino Josua z-Jerichov i Ajom,

4. Sáliti szo sze zacsali: idôcsi gori szo sze opravili, vzévsí na oszle szvoje zanücané 'zakle, sztáre razpráskane i zakrpáne vinszke ko'zäre.

5. Ponoséne i zakrpáne sôlince na nogáj, sztáro odévko majôcsi na szebi, i vesz nyihov krúh je szûhi i pesztávi bio.

6. Idôcsi k-Josui vu gilgalszki táber, erkli szo nyemi i szinom israelszkim: „z-dalésnye zemlé sz'z prisli, da bi ví na závezek sztopili z-nami!“

7. Natô szo odgôvorili szinovje israelszki chivviti: „tí more bidti med nami sztois; kakda bi mogli závezek vcsiniti z-tebom?“

8. Oni szo pa odgôvorili Josui: „mí szmo szlûzbenici tvoji!“ Josua nyim je pa odgôvoro: „sto szte i edked idete?“

9. Natô szo nyemi odgôvorili: „szlugi tvoji szo z-jáko dalje zemlé prisli, za volo iména Jehova Bogá tvojeja; ár szmo

csüli nyegov glász i vsze tó ka je v Egiptomi csinio,

10. Nadale vsze, ka je vszno prék Jordána z-dvema kraloma emoritov, — Szichonom, kralom Chesbona i Ogom, kralom Basana, kí je v-Astarothi sztao.

11. Záto szo nasz oberkli nasi sztarcí i vszi domovincsarje, govorécsi: „vzemte szí sztrosek na pót i pred nyé idócsi, povéte nyim: mí szmo szlí'zbeníci vasi; szklente tak závezek z-nami.

12. Eto je nas krúh! — toploga szmo vzéli na pót z-dómi, gda szmo sze k-vam napótíli; ali zdá je 'ze szúhi i plesznívi;

13. Eto szo vinszki kó'zárje, stere szmo zaóvoma zaléjali, ali 'ze szo sze razpráskali, i eto je nasa odévka i nasi sólinci: ponoséna szo vsza za volo jáko dúge póti.“

14. Nató szo szí vzéli tí mó'z-je 'z-nyí jészvine; ali lamp bó'zi szo néopítali.*)

15. Na tó gledócs nyim je Josua mír oblúbo i závezek szkleno 'z-nyimi, ká bi je vu 'zítki nihao: poglavárje obcsine szo nyim pa prízego díáli doli.

16. Ali na trétji dén po závezki szo zacsüli, ká bi oni blúzi k-nyim bíli i ká bi med nyimi sztáli.

17. Napótíli szo sze tak szinóvje israelszki i na trétji dén szo k-nyí varasom príslí. Nyí varasóvte szo pa: Gibeon, Kefira, Beeroth i Kiriat-h-Jearim.

18. Ali szinóvje israelszki szo jí néobíli; ár szo nyim poglavárje obcsine prízego dolidáli

na Jehova Bogá israela. I kak je cêla obcsina prôti poglavárom mrmrala,

19. Erkli szo vszi poglavárje cêle obcsine: »mí szmo nyim prízégnoli na Jehova Bogá israela; záto sze nam jí je ní teknoti nê szlobodno.

20. Etak mo szí djáli 'z-nyimi: vu 'zítki je nihámo, da nasz szrd nezadrobisa za volo one prízége, stero szmo nyim prízégnoli.«

21. Potom szo k-nyim erkli poglavárje: »naj szí zivéjo!« — Vcsinyeni szo tak oni cêle obcsine drvárje i vodárje, — líki szo nyim tó poglavárje vónazvêstíli.

22. Potom je pred szébe dá prizvatí Josua i ercsé-nyim, govorécsi: »zaka szte nasz szvodíli, erkócsi: »mí szmo jáko dalecs od vász!/? geto med nami sztojíte.

23. Záto prokletni bojdte nate-liko, da naj neprehénya med vami ní szlí'zbeník, níti bó'ze hí'ze drvár i vodár.«

24. Oni szo pa odgóvoríli Josua i erkli szo: »geto je na znánye dáno szlugom tvojim, ka je Jehova Bóg tvoj Mosesi, szlugi szvojemi zapovedao: ká naj vam dá cêli ország i vósztrébi vsze mesztancsare zemlé ete pred vami: záto szmo sze jáko presztrasíli vász za 'zítek nas i vcsiníli tó.

25. Zdá szmo tí pa v-rokaj; ka sze tí dobro i pravicsno vídí z-nami csiníti, csníi!«

26. On je pa etak csinio 'z-nyimi: oszlóbodívi je z-róke szinóv israelszki, oê szo jí szpoklali.

27. I teda je je prékdra Josua obcsini, kak drváre i vodáre koltári bó'zemi na ono meszto, stero szí zebrati má, — do etímao,

*) Nê nyim je na pamet prísló, ká bi nyim pred jészvino Bógi aldúvati trbelo.

X. Tál.

Josua podzajé pôdnésnyo dr'zélo Kanaána, obládavsi Adomi-Szédeka z-stirami záveznimi králmi navküpe, med sterim szunce i meszec do konca bitja sztávi.

1. Prigódilo sze je pa, kak je Adomi-Szédek, král jeruzálemszki zacšio, ká je Josua podzajao Aj i opúszto; — liki je i z-Jerichov ino nyé kralom csinio, tak je csinio z-Ajom i nyega kralom, — i ká szo mesztancsarje Gibeona na mir zavézali doli israela i ká med nyim prebivajo:

2. Vise mere szo sze presztrasili; ár je Gibeon velki váras, kak eden varasôv országa, i geto je véksi bio od Aja i vszi mo'zki nyegovi dobri vojnici.

3. Za toga volo poszlaníke posle Adomi-Szédek, král jeruzálemszki k-Hohami, králi Chebrona, nadale k-Pireámi, králi Jarmutha, takáj i k-Jafii, králi Lachisa, i k-Debiri, králi Eglona, erkôcsi:

4. Szpravte sze vküp meni na pomôcs, i zbíjmo Gibeona, geto je mir vesino z-Josuom i szinmí israelszkimi.

5. Natô sze je vküpszpravilo i gorislo ti pét kralôv emora: král jeruzálema, král Chebrona, král Jarmutha, král Lachisa i král Eglona, z-seregmi szvojimi v-tábor idocsi próti Gibeoni, obszeli szo ga.

6. Teda szo poszlaníke poszłali mo'zje Gibeona k-Josui v-gilgal-szki tábor, govorécsi: „nevzemi doli rôke tvoje z-szlugov tvoji!

precí prđi k-nam, bráni i pomá-gaj nasz! ár szo sze vszi emor-szki kralôvje próti nam vküp-szpravili!”

7. Natô sze je Josua z-célov vojszkôv i ze-vsžemi voji z-Gil-gala geno.

8. Teda je erkao Bôg Josui: „neboj sze jil ár szem ti je v-rôke dao: niscse 'z-nyí neposz-táne pred lícem tvojim!”

9. Hitro je nad nyé vđaro Jo-sua: celo nôcs je potüvao z-Gilgala.

10. Teda je je v-grozo szúno Bôg pred israelem, i tak sztrasno je je zbúo v-Gibeoni i tirao próti brézini Beth-Chorona, da je je notri do Azeke i Mackede drobno.

11. I kak szo v-bêg vdarili pred israelem, — rávno na zréberji Beth-Chorona je Bôg veliko kaménye písztó na nyé z-nebész, notri do Azeke, pod sterim szo szpoveszno. Vecs ji je vesznolo od tocsé, kak szo ji z-ro'zjom szpoklali szinôvje israelszki. —

12. Teda je erkao Josua Bôgi, gda je Bôg emoríte pred szini israelszke vrgao,*) govorécsi pred očsmi israela: „szunce, sztani v-Gibeoni! i mészec, vu doli Aj-jalon!

13. Teda je sztanelo szunce, i mészec je sztano, dokecs je lüd-sztvo nézademesztilo protivníkov szvoji. Vêm je tó popiszano vu „knigaj toga pravicsnoga.“ Sztalô je pa szunce naszrêdi nébe i nê sze je nagoło na záhod szkoro eden cêli dén.

*) Nyí ro'zje na proh vrgao.

14. Niti je nêbilô nigdar vecs etaksega dnêva ni predtêm, ni potom, kê bi Bôg csloveka bôgao: geto sze je Bôg bojüvao kra israela.

15. Josua sze je potom nazâvrno vu gilgalszki tábor z-cêlim israelem.

16. Ti pét kralôv je pa pobegnolo i szkriilo sze vu bre'zni lûknaj Makkede.

17. Ali na znánye je dáao Josui erkôcs: »ti pét kralôv je vu bre'zni lûknaj Makkede paidei szkriti.«

18. Josua je pa odgôvoro: „zváajte velko kaménye pred grlo lûkeny i posztavte pred nyé mo'zke na sztrázo.

19. Ali ví nesztante, — bêszte protivníke vase, szêkajte je odzaja, nedajte nyim vu nyi varasé vuidti; ár vam je je Bôg vas v-rôke dao.“

20. I prigôdilo sze je, kak szo Josua i szinôvje israelszki nyé, sztrasno szekavsi, celô dolipobili, — on drêbis pa, steri je 'z-nyí vuisao, je v-pokreplene varasé bé'zao: —

21. Cêlo lûdsztvo sze je brezi skode nazâvrnolo k-Josui vu makkedajszki tábor: ni na ednoga z-szinôv israelszki je niti pesz nêobrúszo jezika szvojega.)*

22. Teda je erkao Josua: „odkrijte grla lûkeny i pripelajte vö 'z-nyí ti pét kralôv pred méne.“

23. Oni szo pa tak vcsínili: vö szo pripelali ti pét kralôv z-lûkeny pred nyega: kralá Jeru'zá-

lema, kralá Chebrona, kralá Jar-mutha, kralá Jachisa i kralá Eglona.

24. Prigôdilo sze je pa, gda bi kralé ete k-Josui pripelali, vktip je prizvao Josua vsze mo'zke israela i erkao je k-vojom vojníkov, kí szo 'z-nyim hodili: »prisztôpte esze, dente nogé vase na sinyeke kralôv eti!« Oni szo pa prisztôpili i djáli szo nogé szvoje nyim na sinyeke.

25. I erkao nyim je Josua: „nebojte i nesztraste sze! bojdte krepki i szrdcsni! ár tak má csi-niti Bôg ze-vszêmi protivníkmi vasimi, z-kêmi te sze bojüvali!«

26. Potom je je Josua szpoklati, szpomoriti i na pét drêv obesziti dao: — vizivji na drêv-vaj notri do vécsara.

27. Prôti záhodi szunca je je pa doli dao vzéti Josua z-drêv i v-one lûknye zmetali, vu stero szo sze szposzkrili, i zvalali szo velko kaménye na grla lûkeny, stero vsze sze tam do denésnyega dnêva viditi dá.

28. Té iszti dén je Josua i Makkede podzájao, i pogübo z-osztricom mecsa, nyé kralá je pa gorialdüvao, ze-vszákov düsov navküpe, stera je vu nyê bila, — ni edne nênihávsi 'zive: z-kralom Makkede szí je pa tak djao, kak je z-kralom Jeriche csinio.

29. Potom je sô Josua i 'z-nyim cêli israel z-Makkede vu Libno, i bojüvao sze je z-Libnov.

30. Bôg je pa israeli i eto v-rôke dao 'z-nyé kralom vréd, i pogübo je je ze-vszákov düsov navküpe, stera je v-nyé krili bila,

*) Niti ednoga je nê došla ni ta najmênsa pogübel ali skoda od protivníka.

z-osztricom mecsa; nê je nihao vu nyê ednoga 'zivoga; 'z-nyê kralom szi je pa tak d'iao, kak je z-kralom Jeriche vcsino

31. Z-Libne sze pa genovsi Josua i 'z-nyim cêli israel v-Lachis, obszeo ga je i bio sze 'z-nyim.

32. Bôg je pa israeli v-rôke dao i Lachis; ár ga je drúgi dén podzájao j porobo, z-osztricom mecsa, ze-vszakov vu nyem naidenov dúsov navkúpe, tak, kak je z-Libnov vcsino.

33. Vu onom hípi je Horam, král Gézera na pomôcs prisao Lachisi; ali Josua ga je zbio 'z-nyega lúdsztvom, nateliko, da nyemi je ni ednoga nênihao 'zivoga.

34. Potom sze Josua i 'z-nyim cêli israel z-Lachisa v-Eglon genovsi, zaopászali szo ga i bili sze 'z-nyim.

35. Podzájvsi ga on iszti dén, opúsztili szo ga z-osztricom ro'zjá; i vszákó vu nyem bodôcso dúso je on iszti dén gorialdúvao, rávno tak, kak je z-Lachisom vcsino.

36. Z-Eglona sze je pa v-Chebron geno Josua i 'z-nyim cêli israel, i bili szo sze 'z-nyim.

37. Podzájvsi ga pa, doli szo vszekli nyega králá, vsze nyega varasé i vszákó dúso, stera je vu nyem bila, z-osztricom ro'zjá: ni ednoga je nênihao 'zivoga, celô tak, liki je z-Eglonom csinio; ár ga je gorialdúvao ze-vszakov vu nyem bodôcsov dúsov navkúpe.

38. Po dokoncsanyi etoga, sze je v-Debír obrno nazá Josua i 'z-nyim cêli israel, i bio sze je 'z-nyim.

39. Podzájvsi ga pa 'z-nyega kralom i varasmi navkúpe, pobili

szo z-osztricom ro'zjá i gorialdúvali vszákó dúso, stera je vu nyem bila, — ni ednoga je nênihao 'zivoga: liki je z-Chebronem csinio, tak szi je d'iao i z-Debirom ino nyega kralom, i tak, kak je vcsino z-Libnov ino nyê kralom.

40. Etak je Josua vözbojívao cêli ország: bre'zino, pôdné, dolíno, zrêberje, i vsze nyí kralé: ni ednoga je nênihao 'zivoga, nego je vszákoga odúhávajôcsoga gorialdúvao, liki je tô Jehova Bôg israela zapovedao.

41. Ár je je zbio Josua od Kades-Barnee, notri do Gazze, i cêlo dr'zêlo Gozena, notri do Gibeona.

42. Takáj je i vsze ete kralé z-ednim vdárcem porobo Josua; ár sze je Jehova Bôg israela bojívao kre nyega.

43. Dokoncsavsi pa vsza tá, nazá sze je vrno Josua i 'z-nyim cêli israel v-Gilgal vu tábor.

XI. Tâl.

Jabin, král Chaszora sze z-záveznikmi szvojimi vréd zbíje, nyí varasôvje opúsztiljo, i kralôje szpokolejo; szamo li na bre'zinaj le'zêcsa mészta sze nepogúbíjo. Cêla zemla Kanaána sze israeli podvr'ze, na stero mír i pocsinék naszledúje.

1. I Prigôdilo sze je, gda bi tô Jabin, král Chaszora zacsó, ná-büd je poszlao Jobábi, králi Madona, nadale králi Simmona i králi Ahasafa;

Pokojníne pítanye — je nase cérkvi gorécse pítanye.

Sto bi dvojio? ! Léta odtacséjo i nase církvni misterni delavci (dühovniki, katekheti, kántorje) obsztarajo, oszlabijo i obrtúdíjo vu deli. Oni bi radi szpunyávali szvoje óprevice, nabi radi osztavili szvojeга pozványa, ali da szo nemogócsi. Vu nase krajíne ednoj sinyoríji je eden dühovni pasztér csasz prék vecs deszetin po taskom boji vu Diasporni poszlov vrélom szpunyávaní tak vu téli, kak vu dúsi nateliko vkúp sztrt, ka je naszledáye bo'zo szlú'zbo 'ze vecs sztolécs né bio szpodoben odpraviti, nego szedecski, i szledi escse ni tak né. Té vu taskom pozványi oszlableni dühoven pasztér má velko famílie, sesztéro neposzkrblene, neosznovlens decé. K-tomi priszpodobna je ednoga drúgoga dühovnoga pasztéra sztáva vu nase krajíne zhadnoj sinyoríji. Neodlásana potrebcsina bi bila té nase, vu pozványa szvojeга szpunyávaní obrtúdíjene i odnemorene dühovne pasztére vu pokoj (pénzijo) posztaviti. Ali odkud zemimo na tó potrebne péneze?

Tó pítanye je nase církvni gorécse pítanye!!!

Po 'zinati zgotovlene nôve pokojninszke pravile (zákoné) póleg 1928-toga jan 31-toga pokrajninszkoга konventnoga gyúlésa i 1928, v-avgusz-tusi dr'zánoga krajninszkoга tanácsa szkoncsanyí je predszednksztvo napotrdjenje doticsnomi minisztrsztvi prék daló, ali potrdjenje je escse do denésnyega dnéva né prislo nazá. Pokojninszke pravile (zákoní) póleg 47 §-a, z-potrdjenja dnévom sztópíjo vu 'zítek. Bár krajninszko predszednksztvo nika nezamúdí, da sze pravil potrdjenje, kak nájprve zgodí, ali dónok je potrebno, da tescasz dokecs sze tó nezdodí, zvonrdéne podpore násztavo, szamovolno pomocsno násztavo fundálivamo.

Vu kom naj sztojí tá podporenásztava?

Eti redóv pizszátel je 1928-toga decembra 8-га v-Antonováci dr'zánój dühovnikov konferencíji na tó gledócs naszledúvajócsi predlóg dao; Vszáki dühovnik, katekhet, levita i po církevnoj oblászti potrdjeni, církevni kántor — po dr'závi vózravnaní evangelicsanzski vucsitel, csi szamovolno privelíjo, naj na té cil prék engedújejo szvoje plácse eden %-t vu krajninszko péneznico (blagájno). izelno bi biló, ka tó celó minimálisno podpora dati privolíjo. Ki bi mogócsi bio i escé naj dá 1¹/₂

ni csesztniki privolili, teda bi z-té summe trije na delo neszpodobni dühovni delavci posdaom, mészecsno blúzi 1300 din podpore dóbili z-krajninszke blagájne. K-tomi bi escse dóbili dr'zánog draginszko dokládo i escse nika malo evang. zvoncske pomócsi, stero vszevátip bi vózneszlo blúzi mészecsno 2000 din. Eta predlóg je imenúvana konferencia ednoglaszno szoréjela i szpréjela szo dvé szószednivi sinyoríji posztlanci túdi, tó je tó k-coj prihájanyem szta podpérala z-govorényem.

Ali né szamo trbé pri szkoncsanyí osztánoti, nego i z-delom túdi szvedósztvo dáti. Mi dühovniki známo k-szrdci gucsécsim góvorényem od lúbézacszti predgati. Pokázamo zdá tó z-csúényem. Horvatski dühovnici i katekheti, rávnotak evang. církevni vucsitelje szo 'ze gotavi od 1929. jan. 1-га notriplácstati v-krajninszko blagájno obrí imenúvano podpora, csi ovi sinyoríj csesztai csi sze túdi združíjo. Escse edao zamerkanje.

Tó porácsanye je z-Zgornje Hrvátszke sinyoríje szhájalo, steroга dühovnici i vucsitelje pri etaksi podporaj nepridejo v-racsun, itak nega od toga gucsa, ka bi (prosuo domo) domó gucsali.

Eta podpora bi v-prvoj vszti na vu krajíne zhadnom táli bodócsé sinyoríje csesztaike v-racsun bila zrendelúvana, gde dvá 'ze nyó jáko potrebújeta. Tak je zhadne sinyoríje interes, da privolí té szamovolne podpore esznavítev. Potom na naszledúvajócsé mámo kebúvati: csi nase gmajne bodo vidile, ka mi na szrdci noszimo nasi dela nemogócsi túvárisov sors, teda sze úpam, ka nase krajíne vsze verszke obcsine pokázale bodo velko szrdcsnoszt i szamé od szébe csi bár mén-si tál k-coj prihájanya, prineszéj níkelko áldov-nószti na oszlableni szvoji církevni szlú'zbenikov podpéranje. Verjem csi mi dobro példo pokázemo na nasi bratov zmáganya, nasi vernici túdi odpréjo szvoja szrdcá i vóvtégaejo szvojo pomocsno ramo. Obrvim tak mi moremo lúbézen prikázati i áldúvati i li tak csi sze je tó szpunilo, sze mámo vúpati, ka do nász vernici naszledúvali.

Nató íesztejo példo. Vu pokrajíne záhadnom táli bodócsé nisterne gmajne szo szo 'ze poszkrbele za szvoje dühovne pasztére i církevne szlú'zbenike. Zagrebecska verszka obcsina je edno zacsaszno poszojilnico (gaszto) posztávila góri, 1928-toj íeszani, vu stero dühovnik i vszáki vucsitel z-mészecsne plácse 5% notri plácse i rávno telko (50%) církevna obcsina túdi za vszákim szvojim

nika stele csiniti, dokacs sze nôve pokojninszke pravile — zákoni nepotrdijo i v-zitek nesztôpijo. I k-tomi szo zâgrabecski gmajnszki szlûzbenici gotovi k-coj prihâjati, no csi ayim je plâcse 50/0-tov ze dolipotéguyeno. Brez podpéranya cérkevni obcsin szkûpnim delanyem cérkevne krajine vszê csesztnikov — liki szmo pravili — bi mogôcsi bili sze szkrbeti za tri penzioniste; z-podpéranyem gmân pa za escse vecs.

Nemresno praviti, ka bi 1300 din podpore, od drzave i zvônêsnye pomôcsi 700 din, tak mészecsno 2000 din celô malo bilô. Tô edno je isztina, ka je nê predoszta, ali vecs je pa li, kak nika. Vêma vu pred minisztra dâni pokojninszki pravilaj je pokojnina tâdi na lêtao 24.000 dinárov porâcsana. Kak sze eta nôva pravila potrdijo i ona vu zitek sztôpijo, ali csi bi sze drûgi i bôgsi pokojninszki môdus ponûdo, ali csi bi velika vecsina nasi vszê cérkevni csesztnikov vecs nebi stela nikâ dati szamovolne podpere, té gorihênnya eta lászna pomôcs. Ovo eto cêlo pitanye, stero je ze jáko doszta dûhovnikov za dobro szpoznalo i oszvojilo, nase krajine vszem cérkevniim csesztnikom, dûhovnikom, kaplánom, katehétom, levítom, kântorvucsitelom, vszém gmânszkim presbiterom i faram na szrdcé položim za volo premislávanya, razprâvlanya, szkoncsanya! Vu krátkom caszi drzâno krajinszko szprâviscse priliko dá tam vkûppridôcsim, naj szí od etoga dugoványâ pogucsimo, nescsem praviti: obri toga szkencsamo, ár rázlocsnoga szkoncsanya vu nasej cêrkvi ze vecs mámo liki zadoszta. Djányâ morejo biditi i csi sze eta vu verszkom-morâlnom i cerkevnom-szocialisticsnom, kak tâdi pri lûdszkom zivlênny nebedo godila, téda, ja téda sze mámo vsi sztarati za bodôcsnoszt nase cêrkvi i nasega lûdszta. PH. POPP.

Kazács

k-ânévnomi estenyê Biblije

Febr. Med szkûsavanyem.

25. P. Jezus med szkûsavanyem. Mataj 4, 1—11.
26. T. Stiriâcsâtt dni s Goszpôdnom. II. Mosesa 34, 27—35.
27. Szr. Cslevek ae'zive z szamim krâhem. V. Moz. 8, 1—10.
28. Cs. Angelov csâvanye. Zolt. 91.

Mârc.

1. P. Meszkûsavaj Pogâ. V. Moz. 6, 4—17.
2. Sz. Verem je Bôg. I. Kor. 10, 9—15.
3. N. Ste more pomâgati? Zolt. 2, 11—18.

Daroviten krao.

4. P. Jezus 5000 lûdi nahrâni. Mataj 14, 13—21.
5. T. Te krâh, kí je z nôbe doli prisao. II. Moz. 16, 11—18.
6. Szr. Brez szkrbi. Lukacs 12, 22—31.
7. Cs. Te ziv krûh. Janos 6, 44—51.
8. P. Zitek i hrâna. Janos 6, 52—63.
9. Sz. Zadoszta krûha szziromâkom. Zolt. 132, 11—18.
10. N. Privzêmi, ka ti Goszpôd dá. Zolt. 81, 9—17.

Poszvêti dén Goszpodna.

11. P. Krisztus i szobotta. Mataj 12, 1—14.
12. T. Zakój je dén Goszpodnov? Mark 3, 1—6.
13. Szr. Poszvêti ga brez szkazlivoszti. Lukacs 13, 10—17.
14. Cs. Jezus szobotte Goszpôd. Janos 5, 1—16.
15. P. Jezusa szobotta. Lukacs 4, 14—24.
16. Sz. Szobotta ali nedela. Kolossâncom 2, 16—23.
17. N. Ta vecsna szobotta. K-Zidovom 4, 1—11.

Ovo, âg nec Bo'zi.

18. P. Krisztus pred Filátusom. Mataj 27, 1—2; 11—26.
19. T. Pred Herodesom. Lukacs 23, 1—12.
20. Szr. Liki âg nec. I. Petra 1, 19—25.
21. Cs. Szvêti bojdi te. I. Petra 1, 13—18.
22. P. Trplivi bojdi te. K-Zidovom 12, 1—7.
23. Sz. Ágneca peszem. Oznanosz 5, 6—14.
24. N. Ágneca naszlednici. Ozn. 14, 1—5., I. Tim. 6, 6—16.

Odlikoványe.

Nyh Velicsanszta Král szo z-januára 30-toga dnêva ukázom Visziko postûvanoga Kovâts Stevana evang. dûhovnika, prêkmurszke ev. sinyorije seniora, z-szv. Save réda IV-tim razrêdom mllosztivno odlikovali.

Té z-nájvisise sztrâni darûvanoga odlikoványâ glâsz v-prvoj vszti proti Nyh Velicsanszti z-globokov zahvâlnoszti napunyeni vze-me nas prôszti csaszopisz „Dûsevni Liszt“ i Evang. Kalendari“, ár tak csûtimo, ka Nyh Velicsanszto te, gda zdâ ze drûgo pôt darûjejo odlikoványe nasi csaszopiszov reditelszti: nase csaszopisze, naso málo vendszlovenszko literatûro i nyê piszâtele obdarûjejo z-nájvisise sztrâni szhâjajôcsov vûpaznosztjôv i csaszti, bûdivsi je i nadale na zdrzno, na nepoménkano delavnoszt.

Preminôcse leto szo Visziko postûvani g. Luthâr Ádâm pûconszki dûhovnik dôbili tál z-té krâlevszke mlloszti, kakti nasi csaszopiszov glâvni reditel, eto pôt szo pa evang. senior odlikovâni, kí szo nasi csaszopiszov pomoészni reditel i kí szo v-1920-tom leti obprvim dâli vðo z-velkov âldovnosztjov na szvojem sztoszki prvi vendszlovenszki ev. kalendari. Od etoga hipa mac szo pa nasega „Dûsevno

Liszta“, vendszlovenszke literature vréli, neobtrŭdjeni delavec ino podpornik.

Gda nas materin jezik, steroga szmo csesesz prék jezero dúgi lét obarvali, vnôgi napádajo, telki sze 'znyega norcsárijo, solé i uradiga na szmrt oszôdili, — nam prav szpádne i zradosztjov konstatêramo, ka v-nájvisisem meszti honorêrajo nyega gajitele i na maternoga jezika lŭbézen i na Dŭsevnoqa Liszta i Evang. Kalendarija cstenyé bŭdijo doticsne podlo'zance.

Ali nê szamo nas vendszlovenszki jezik i literatŭro je doszêgnolo tŕ visziko odlikoványe, nego tŭdi prékurszke evang. szv. m. cêrkev i szôbotsko evang. gmajno.

Pred dvátreszetimi létmi, gda je te odlikoványi za szobotske ev. gmajne dŭhovnika odebrányi, je tá gmajna edno málo horcsicsno szemmen bila i dneszén — Bôgi hvála — je velko drêvo zrászla ona. Csi bi stoj vu etom lépom napréidényi i gmajne odraszki Kováts Stevana dŭhovnika delavnoszt i szkrbnoszt tajiti mênô, teda bi nyemi lêpi cêrkevni hrami, dvárazréda, zdá doli zaprêta sôla i sznájzna cêrkev, tê zidov kamni i cigli, z-steri je pri zidanyi telika z-szvojov lasznov rokŕv prijao i z-steri te nájvéksi tál je nyegova bŭdécsa i proszécsa rêcs szprávila vkŭper i po nyegovoj szkrbnoszti rodila dober szád na gmajne dobrŕto i odraszek, glaszno prŕti kricsali.

Od 1922-toga leta szo ga prékurszke ev. gmajne za szeniora zvolile, i na nyega zavŭpale cêrkevno ravnanýe. Tak je voditela odlikoványe zednim vszê prékurszki evangelicsánov pocsaszsenýe i odlikoványe. I kak jasz nasega szeniora poznam, odkrito lehko povém, ka sze oni tomi veszelijo nájbole. Eta doszta trpécsa, od vnôgi dojpoglédnyena evang. szv. m. cêrkev je bal'zam dobila na szvoje teske rane od Nyegovoga Velicsansztva. Prékurszko evangelicsansztvo, steroga vucsitele je Slovenie vucsitelov uradni liszt »Učitel'ski Tovariš« plevé imenŭvao, je od Nyih Velicsansztva za tŕ ponizanye zadovolcsino dôbilo. Tá králevszka miloszt vnôge má odŭmiti, ka vu nasoj domovini tak velikoga previdénya môder král drzi v-rokaj drzávo ravnajŕcse cŭgle, kí ober vszê sztrank sztojécsi, z-ednov, z-pravice merov méri vszém podlo'zancem szvojim, kí z-lŭbéznosztjov obrné szvoj obráz i proti evangelicsancem tŭdi. Z-toga odlikoványe sze lehko navcsíjo vszi oni, kí escse nevêjo, ka je Nyih Velicsansztva vola

i nakanénye, da sze v-etoj drzávi vszém, brezl rázlocska národnoszti i vere, z-ednov merov méri i vszi podlo'zanci sze za glihne szini obcsŭtijo i náidejo szvojo dobrobodŕcsnoszt.

Gda nasega szeniora, kak prékurszke evang. szv. m. cêrkvni voditela, nasega máloga vendszlovenszkega pizátelsztva gajitela i podpornika pri od nájvisise sztráni odlikoványe priliki szrdrcá pozdrávlamo, 'zelêmo naj toga odlikoványe diko na nase ev. szv. m. cêrkvni dobrŕto i odraszek dugolêt v'zivajo !

Rázlocsni máli glászi.

Radoszti glász. »Krisztus je trpo za nász i podpiszek vám je niháo, naj nyegove sztopáje naszledŭjete. Kí je greha nej vcsino, niti je nej nájdena jálnoszt vu nyegovi vŭszta]. Kí pszŭvani je nej nazáj pszŭvao ; trpécsi sze je nej prtio, nego je na onoga niháo, kí pravicsno szôdi.« (I. Petra 2, 21—28.)

Odebéranye pedszedníksztva podpornice. Kak szmo csŭli, gmáne nase sinyorje szo szvoje votume ednoglászno dalé na Siftár Károlya, bodonszkega dŭhovnika, liki na cêrkevneqa pedszednika podpornice i na Kŭhár Józefa, morávszke fare glávnoga kurátora, liki na szvetzkega pedszednika podpornice. Veszelí nász, ka szta podpornice etiva tak verniva i vŕszprobaniva delavca znŕvics pozvániva na cselo ete fontosne násztave nase cêrkvni. 'Zelêmo Nyima od Bogá nepomenkano môcs k-zvrsávanyi Nyidva 'zmetnomi pozványi, trplívoszt pri szkozŭvanyi mlácnoszti, ledénoszt, ali trdoszt szrdc, z-ednim pa doszta radoszti k-nászhajnomi delanyi tŭdi!

Dolnya Lendavszka fara je jan. 20-ga mêla szvoje rédno létno szpráviscse, na sterom je bilo inspektora i kurátora odebéranye tŭdi, ár je nyidva csészti csasz dolipretekao. Z-ednoglászno navdŭisevnosztjov szta prvêsva nazájzebrányi: Vukán Lajos inspektor i Varga Mátyás kurátor. Inspektor szo zahválili zavŭpanye i z-lêpimi recsámi szo bŭdili verníke na intenzivnêsi vadlŭványzski 'sztek. Dŭhovnik szo med obcsnov gyenenosztjov zahválnoszt pravli vu iményi gmáne za inspektorove bŭdécsa recsá, selejŕcs, naj Bôg dúga lêta oberje fari ete mintakêp inspektorov!

„Rêcs Bo'za osztáne.“ Po nasem materzskom jeziki znŕva drukani Nŕvi Zákon z-Zoltármi szi hŕtijo navsse sztráni szpraviti. Tŭdi v-Ameriko szmo 'ze doszta falátov odposzli, jedino v-

Bethlehem 120 exemplárov. Vszegavécs veszéli nasz tó. Escse bole veszéle pa bode, csi do nase familije rêcs Bo'zo vszákidén cstele pôleg tisztoza kazácsa, steroga vu Dűsevnom Liszti nájdejo. Tak znôvics naprêpride indasnya práva evangelicsanszka pebo'znozt, preporodíjo sze sztári Biblijo cstejôcsi, szpêvajôcsi, molécsi evangelicsanszki lűdjé.

Ausztrija. V-Becsi je v létah 1925—1927. rim. katholicsanszka cérkev 51,981 kotrig, 'zidovszka cérkev 2042 kotrig zgűbila za volo vősztopanya z-cérkvi, evangelicsanszka cérkev, kalavinszka cérkev i sztárokatholiska cérkev je pa z-prêkšztôpanya vecs jezero vernikov dobila.

Puconci. Preminôcse leto je bilo v nasoj fari rojeni 52 decskov i 41 deklic, vszevkűp 93. Z-eti 2 decska nêzákonszkiva. Mrlô je 71 oszeb, 37 moski i 34 'zenszki. Rojencov, doticsno vöpreminôcsi je szpadnolo na poszebne fárne obcsine: Pűconci 10:4, Andrejci 7:3, Bokracsi 4:0, Brezovci 7:8, Dolina 7:2, Gorica 4:1, Krnci 3:2, Lemerje 7:7, Markisavci 1:3, Moscsanci 6:3, Pecsarovci 5:6, Predanovci 4:3, Pu'zavci 8:4, Szebeborci 4:8, Salamenci 2:5, Vanecsa 10:8, Polana 4:4. Zdalô sze je 39 párov, med temi 2 pára táksi, ka je mő'z r. kath., i 3 páre táksi, ka je 'zena r. kath. vere. — Pri konfirmaciji je bilo 69 decé, med temi 28 pojbov i 41 deklin. Z-Goszpodnovov szv. vecsérjov je 'ziveo 2091 oszeb, 854 moski i 1287 'zenszki. — Pri zmêsnom híztvi szo stírje prêkűsztili na r. kath. cérkev deco: edna v Salamenci roj. devojka, porôcsila sze je v Zagrebi, edna v Lemerji roj. devojka, porôcsila sze je v Baranyi, eden krszki roják, perôcseni v Ivanovci i eden markisavszki roják, prebivajôcsi v Genterovci. — V-naso cérkev je prisztôpila edna devojka; vő je sztôpila Terezia Graf, roj. Serűga, prebivajôcsa v Topolovci. — Dűsevni Liszt má vise 350 naprêplacnikov, Evangelicsanszki Kalendari má vise 400 drűzin.

Nôvi minister vere. Dr. Alaupovič Tugomir, podpredszednik drűzavnoga tanácsa je vöimenovani za nôvoga minisztra vere.

„Ar nej me je szráam Evangeliom Krisztusov . . .“ II. Vilmos bivsi nemszi caszar, kí je pred bojnov Europe nájzmo'zâcsi vladár bio i kí zdá z-pregnâsztví, v-hollandszkom Door varaséki 'zivé, je zdá dopuno 70. létnico, pri sterofj prilíki szo ga jáko vaôgi goripoiszkali z-Nemcsije, med drűgimi bivsi trononaszednik, bivsi szászki

kráo i gyeneráliske prvêse nemske vojszke. Caszar je prizvati dao z-Berlina dvorszkoza dűhovnika na drűzánye szvêtesnye Bo'ze szlűzbe. Za grűnt predge je szam caszar vősznamêno dűhovniki ete versus: „Ar nej me je szráam Evangeliom Krisztusov predgati; ár je Bo'za mőcs na zvelicsanye vszákomi vervajôcssemi . . .“ (Riml. 1, 16.) Ah, kak lêpo je tó, kâ ete bivsi zmo'zen caszar — král etakse odkrito vadlűvanye poszvedocsi pred cêlim szvêtom, ka ga je nê szráam Biblija!

Turobni glászi. Ott Fűlöp dűhovnik v Pasicsevôji (Bácska) szo jan. 2-ga sztaroszti szvoje 64. leti mrlí. — V-puconszkoj fari je eden za ovim ete nas liszt vecs szvoji verni cstítelov zgűbo. Decembra 16-ga szmo szprevodili vu mira vrt nasega puconszkoza, Ábráhámove vere, dobroga priátela, Lukáts Stefana verno tűvârisico: Zerko 'Zu'zâno, stera je sztaroszti szvoje 65. leti zbojűvala te dober boj. — Dec. 31-ga szmo mogli tápohrániti nasega vrloga pu'zavszkoza kurátora, 'Zelesen Ferencsa szmeho, stera je nanágli sztaroszti szvoje 23. leti osztávila szvoje lűbléne. — Jan. 3-ga je dokoncsao szvoj be'záj nasega nepozáblenoga kurátora 'Zibrik Stefana brat: Sándor v Polani, po dugsem trplêayi sztaroszti szvoje 59. leti, — Jan. 17-ga je zapria na szmrten szen szvoje teliko veroszűtvajôcse ocsi nasega pokojnoga Kűhár Stefana (Jákob) vdovica; Judith, sztaroszti szvoje 64. leti. Na zemli hodécsa csűda je bila, taksa mati, stere vrêdnosz je véksa od právi d'zűnd'zov. Trí szvoje sziní je dála vőnavcsiti; dvá sziná i zeta je zgűbűla vu vojni. Gda je vszáki szvoj trák razdelűla: doli je zajsla. Velika redbina jo 'zalűje, poszebno szin Stefan puconszke obcsine poglavár i Dr. Kűhár Sándor primarfj v-Ptuji, kí szo ob prilíki toga tu'znoga pripetja darűvali na szpômenek szvoji rodítelov na cérkevno fundácijo 500 Din, na Porkolábev krűz 200 Din i na nezsprhűvi vênc Luthárovo Fliszár Sarolte 300 Din. — V-zemelszki eden je stela sztôpiti i necsákajôcs je v-neboszkoza mogla odhájati mláda zarocsnica: Bűkvits Mária (v-Moscsanci, sztaroszti szvoje 19. leti. Zarocsnica bidti nebeszkomi Ágneci od vszega vecs valá. — Febr. 2-ga je osztavo márai szvêt Bűkvits Stefan v-Lemerji sztaroszti szvoje 71. leti eden jáko delaven, szkrben, verem i 'zivali cslovek. Zvôn tűvârisice od Lemerja do Amerike ga devêtero decé 'zalűje, dvá sze pa vu nebeszaj radűjeta pávidênyí. — Febr. 14-ga szme pokopali v-Puconci edne imenitne familije zádayo moske kotrigo, Franko

Ivana, sztar. szvoje 46. leti vöpreminöcsega. Ete ednök tak daliátni móz je robszluga pösztao szvoje laszne náklonoszti, alkoholisma i na szebi zvršavao namali szamovmorsztvo. — Naj dá vsze ete 'zalüvajöcsim Goszpöd pomérjanye vu Nyegovoj szvétoj völi!

Zaká tö? Od vecs krajov szmo döbili tözbe, ka po soláj, gde zvéksega tála nase vere deca hodi v sölo, — szvetíjo rim. katholicsanszke szvétké, kakti vsziszvéce, szvecsnice, pepeonice itd. Ali sze tak vöspila narédba Proszvetnoga minisztra od 1928. leta szept. 22.?

Dári k neszprjhlivomi vencí v szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacsoga Döma stipendij: Dr. Kühár Sándor primarij Ptuj 300 Din, Szocsics Ilonka Predanovci 20 Din, Szocsics Ferencova M. Szobota 30 Din, Szocsics Stefan Puconci 20 Din, Celec János Gorica 10 Din, Cipott Gizela Polana 10 Din, Szedonya Etelka Polana 10 Din, Cipott Jolán Gorica 5 Din, Kolosa Miklosova Puconci 10 Din, Hasaj Matyas Salamenci 10 Din, Zrinszki Jozefova Moscsanci 5 Din, Lukáts Kálmán Puconci 30 Din, Mőrec Kalman Puconci 10 Din, Banfi Stefan Moscsanci 10 Din, Kühár Béla Puconci 5 Din, Szukits Stefan Predanovci 10 Din, Luthár Dénes Szebeborci 15 Din, Cipott Iván 'zupan Polana 20 Din, Pavel Kalman Polana 20 Din, Cipott Mariska Polana 10 Din, Siftar Mariska Polana 10 Din, Leposa Mariska Polana 10 Din. Nájszrdcsnésa hvála za té korine postüvanya!

V-trnye z-evangelicsánami! Tak je szkoncsao obszinszki odbor v-Tropovci te, gda je tam mrla edna pobožna gmajnarica, Sinkéc Kata, kí je tam med katolicsánami samaritanszko dužnoszt szpunyávala. Csísztila, pucala je naimre tam kat. veske szirmáke, za tö hválo szo jo pa dáli kre sanca szkoron v-traye pokopati med vésenike i razbojniké. Lépi szporazum je tö, steroga r. kat. dühovnicke na telko glászijo! Ružno farizejstvo! Kakoli bi oni pravli, csi bi pravoszlávi v-Belgradi katolicsane tüdi kre pasziké med razbojniké pokápalí! Ali kak bi oni glédali Trubarov szpomeník v-Ljubljani?

Hodos. Hogy iskolánk ügyét mily mostohán kezelik, bizonyítja az a körülmény, hogy többszöri sürgetésünk dacára sem neveznek ki hozzánk olyan tanítónót, aki bírná a lakosság nyelvét. Hogy ez milyen csorba a nevelő-oktatás terén,

arról szinte fölösleges szólni, hiszen az értelmi és erkölcsi nevelés főkélléke a gyermekek és szülők nyelvének ismerete, illetve tudása. Aki pedig nem tud arabusul, nem beszélhet arabusul, habár „baraba“-k is vagyunk — szerinte! Elvárjuk ügyünk mielőbbi orvoslását!

Szamovolni dári na goridržanye Düsev-noga Liszta; Melin Stefan Bodonci 5 d., Krányec Ivan Varázdin 10 d., Cipott Áron dühovnik Jagodnyák 20 d., Kühár János gosztinicsar Puconci 20 d., Cipott János Polana 5 d., Santavec Stefan Pecsarovci 5 d., Szinicz Lajos veletgr. Osijek 70 d., Dani Ferenc Polana 10 d., Skalics Dező Moravci 10 din. — Radí bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Posta.

Csúvar Martjanci. Píszmo döbill. Zavolo Vase dolizapréte söle szo nam goszpon nadsornik píszali, ka taki dobite odgovor v D. L., kak hitro dobijo dovoljenje od minisztra. Zato escse malo pocsákajte, vé mi celo delo tak držimo v evidenciji! Ka Vasa deca písejo v söli náloge od klöstra pa od bëli barátov, tö je 'zalosztné, csi sze tak vcsí nasa evang. deca vu drž. söli. Gvüšno pozna escse tiszti vucsitel drügo témo, kak pa »Zicski klöster«. V knigaj bi tüdi tákse cstenyé vö lejko niháli, ka je próti, ali në paszajöcse nasemi vadlíványi. Oglászite sze vecskrát! — Stif. Emri Baltimore. Hvála na pénezaj. Topco pozdráv! — Kolosváriné M. Szobota. Hálás köszönet a szép elbeszélésért. Jövö évi naptárunkban fogjuk közzétenni. Kézcsókkal! — S. S. D. L. Részletekben is küldheted. Legközelebb levél megy. Szív. üdv! — Luthár Dező Canada. Kalendarijov vecs nemoremo posziati, ár szo nam vsze szfalili. Drügöcs rané nam odpísite, kelko falátov potrebájete. Z-bratianszkov lübéznosztojov. — Stefan Kocsar Scsavnica. Hvála Vam za Vaso vréloszt. Veszeli nasz, ka csi bár dalecs od cérkvi nasszljeni 'szívete, dönok krepko držíte naso ev. vero i za pokreptávanye vu nyé szí zeléte Düsevni Liszt, steri Vam glásze prinássa od verebratov tüdi. Vszém szmo odposzlati liszt. Szrdcsni pozdráv! — Michael Persa Milwaukee. Levélét, naptárpénzt és Diákkotthonra az adományt megkaptam. A jelzett dolgokat elküldtük. Rövidesen levélben többet. Hílttestvéri üdvözléssel.